

УДК 336.7:004

Ю. М. Нікольчук,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та аудиту,
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7466-2558>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.1.95

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ІТ-СЕКТОРУ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПРОГНОЗИ

Y. Nikolchuk,
PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Finance,
Accounting and Audit, Khmelnytskyi Cooperative Institute of Trade and Economics

INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE IT SECTOR IN UKRAINE: REALITIES AND FORECASTS

У статті досліджується інвестиційна привабливість ІТ-сектору України, визначено ключові тенденції розвитку галузі, її економічну роль та вплив на формування валютних надходжень. Проаналізовано динаміку доходів, обсяг експорту ІТ-послуг та структуру кадрового потенціалу, що є важливими чинниками оцінки інвестиційної активності. Розглянуто мультиплікативний ефект ІТ-сектору на суміжні галузі, що підтверджує його соціально-економічну значущість. Оцінено основні ризики, пов'язані з політичною та економічною нестабільністю, відтоком кадрів та обмеженим доступом до фінансування стартапів. У статті сформульовано практичні рекомендації щодо підвищення інвестиційної привабливості галузі, зокрема через державну підтримку, розвиток висококваліфікованих кадрів та залучення міжнародного венчурного капіталу. Запропоновані прогнози розвитку сектору на середньострокову перспективу (2026–2028 рр.) підтверджують його високий потенціал для стабільного економічного зростання та інтеграції в глобальні технологічні ринки.

This article provides a comprehensive analysis of the investment attractiveness of the Information Technology (IT) sector in Ukraine, focusing on its current state, structural characteristics, and future development prospects. The study examines key trends in sectoral growth, revenue generation, and the dynamics of IT services exports, highlighting the critical role of the IT industry in supporting Ukraine's national economy and its contribution to foreign exchange inflows. Special attention is given to the workforce structure, including the number of skilled professionals, their experience, and distribution across various IT sub-sectors, which are essential factors determining the sector's competitiveness on both domestic and international markets. The research also evaluates the multiplicative effect of the IT industry on related sectors such as education, consulting, legal, and financial services, demonstrating its broader socio-economic impact beyond direct employment and corporate revenue. Moreover, the study identifies the main risks that could affect investment attractiveness, including political and economic instability, brain drain, limited access to venture capital, and potential fluctuations in the regulatory environment. Based on the analysis, practical

recommendations are proposed to enhance the investment climate in the IT sector, emphasizing the importance of government support, targeted programs for the development of human capital, promotion of product-oriented startups, and the attraction of international venture and private capital. In addition, medium-term projections for 2026-2028 are presented, which indicate the sector's potential for sustained growth, further integration into global technology markets, and strengthening of Ukraine's position in the international IT ecosystem. The findings of this study provide valuable insights for investors, policymakers, academic researchers, and industry stakeholders, offering a foundation for informed decision-making, strategic planning, and the implementation of effective measures aimed at fostering long-term sectoral development, innovation, and economic resilience.

Ключові слова: ІТ-сектор, інвестиційна привабливість, експорт ІТ-послуг, мультиплікативний ефект, інвестиційні ризики, розвиток цифрової економіки, Україна.

Key words: IT sector, investment attractiveness, IT services export, multiplicative effect, investment risks, digital economy development, Ukraine.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний розвиток економіки будь-якої країни все більше залежить від інноваційних технологій та ефективного використання інвестиційних ресурсів. Український ІТ-сектор демонструє високі темпи зростання, значний експортний потенціал та здатність створювати висококваліфіковані робочі місця. Проте ефективна інвестиційна діяльність у цьому секторі стикається з низкою проблем: нестабільність економічного та політичного середовища, обмежений доступ до венчурного капіталу, високі ризики для іноземних інвесторів, а також нерозвиненість державного регулювання та стимулів для стартапів.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю визначення чинників, що впливають на інвестиційну привабливість ІТ-сектору, оцінки його поточного стану та прогнозування розвитку з урахуванням глобальних тенденцій. Вирішення цих проблем має не лише наукове значення, пов'язане з розвитком теорії інвестицій та інноваційного менеджменту, а й практичне — для підприємців, інвесторів, державних органів управління та всього економічного середовища, оскільки дозволяє формувати ефективні стратегії залучення капіталу та стимулювання розвитку ІТ-індустрії.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання інвестиційної привабливості ІТ-сектору активно досліджується як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. Українські економісти, зокрема І. Ковальчук та О. Петренко (2023), підкреслюють, що ІТ-сектор

є одним із ключових драйверів економічного зростання, забезпечуючи значну частку експорту послуг та формуючи високотехнологічні робочі місця. Дослідження підтверджують, що найбільшу привабливість для інвесторів мають компанії, орієнтовані на розробку програмного забезпечення, фінтех-рішення та інноваційні стартапи.

Зарубіжні аналітичні публікації (OECD, 2024; World Bank, 2023) виділяють ключові фактори, що впливають на інвестиційну привабливість ІТ-сектору: стабільність економічного середовища, якість інфраструктури, наявність кваліфікованих кадрів, доступ до фінансування та державні стимулюючі програми. Дослідження венчурних фондів (Crunchbase, 2025) демонструють, що Україна залишається привабливою для прямих іноземних інвестицій у технологічний сектор, попри певні політичні та економічні ризики.

Водночас, ряд публікацій вказує на проблеми, що обмежують інвестиційну привабливість ІТ-сектору в Україні. Зокрема, дослідження А. Шевченка (2024) відзначає низький рівень державної підтримки стартапів, недостатню інтеграцію у глобальні інноваційні екосистеми та високий рівень ризиків для іноземних інвесторів. Аналіз сучасних джерел свідчить, що існує нагальна потреба у розробці комплексних стратегій залучення інвестицій, що поєднують державні ініціативи та приватні інвестиції, а також у прогнозуванні розвитку ІТ-сектору з урахуванням глобальних технологічних тенденцій.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є всебічне дослідження інвестиційної привабливості ІТ-сектору України, аналіз сучасного стану галузі, визначення ключових факторів, що вплива-

ють на інвестиції, оцінка ризиків і перспектив розвитку, а також формування прогнозів щодо залучення капіталу в ІТ-індустрію в середньостроковій перспективі.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

ІТ-сектор України залишається однією з ключових галузей економіки, здатною генерувати високі доходи та забезпечувати експортний потенціал навіть у кризові періоди. За даними IT Research Ukraine 2025, дохід сектору у 2024 році склав \$7,48 млрд, експорт — \$6,45 млрд, а частка у ВВП — 3,92%. Зниження частки у ВВП порівняно з 2023 роком обумовлене впливом зовнішніх факторів та загальною економічною нестабільністю (табл. 1).

Зростання доходів та стабільність експорту свідчать про те, що ІТ-сектор України демонструє високий рівень економічної стійкості. Прогноз на 2025 рік вказує на потенційне відновлення частки у ВВП до 4,0—4,2%, що підтверджує його стратегічне значення для національної економіки [1].

Переходячи від загальних фінансових показників до структури галузі, важливо розглянути кадровий потенціал, оскільки він безпосередньо визначає інвестиційну привабливість сектору. Людський капітал є одним із головних факторів, що впливають на інвестиційну привабливість. Український ІТ-сектор характеризується високим рівнем кваліфікації спеціалістів, що підтверджується даними 2025 року (табл. 2).

Дані таблиці 2 демонструють, що сектор має збалансовану структуру компаній, де аутсорсинг забезпечує стабільність доходів, а продуктові компанії створюють інноваційний потенціал. Високий рівень досвідчених кадрів підвищує конкурентоспроможність на міжнародному ринку та привабливість для іноземних інвесторів. Кадровий потенціал є ключовим фактором розвитку та залучення капіталу. Без висококваліфікованих спеціалістів залучення інвестицій у ІТ-сектор було б значно обмеженим.

Інвестиції є ключовим індикатором не лише фінансової привабливості сектору, а й його здатності до довгострокового розвитку. Аналіз обсягів інвестицій дозволяє оцінити рівень довіри інвесторів, ступінь ризиків та перспективи масштабування ІТ-підприємств [3].

За даними IT Research Ukraine 2025, у 2021 році обсяг інвестицій у сектор склав \$832 млн, що відображало активний розвиток галузі на глобальному рівні. Проте у 2022 році, на фоні війни та економічної нестабільності, обсяг інвестицій різко знизився до \$236 млн, що свідчить про високий рівень зовнішніх ризиків. У 2023 році спостерігалось подальше зниження до \$209 млн, але вже у 2024 році інвестиції відновилися до \$462 млн, демонструючи позитивну тенденцію та повернення довіри інвесторів (рис. 1).

Рис. 1 демонструє чітку залежність інвестиційної активності від макроекономічних і політичних умов. Різде падіння у 2022—2023 рр. обумовлено підвищеним рівнем ризику та невизначеністю на ринку, а відновлення у 2024 році (+120%) підтверджує стійкість сектору та готовність інвесторів вкладати капітал у перспективні проєкти. Динаміка інвестицій свідчить про високий по-

Таблиця 1. Динаміка доходів та експорту ІТ-сектора України, 2023—2025 рр.

№ з/п	Показник	2023	2024	2025 (прогноз)
1	Дохід сектора, млрд \$	7,48	7,48	7,47-7,56
2	Експорт, млрд \$	6,45	6,45	-
3	Частка у ВВП, %	4,43	3,92	4,0-4,2

Джерело: [7].

Таблиця 2. Структура ІТ-компаній та кадровий потенціал у 2025 році

Показник	Значення
Кількість активних ІТ-компаній	2 062
Співвідношення бізнес-моделей	46% аутсорсинг, 31% продукт, 2% аутстаф, інше
Загальна кількість ІТ-спеціалістів	302 000
Частка спеціалістів із досвідом >6 років	43%

Джерело: [7].

тенціал ІТ-сектору України та можливість залучення додаткового капіталу у середньостроковій перспективі. Для забезпечення стабільного притоку інвестицій необхідно створити сприятливе регуляторне середовище та підтримувати стартапи, орієнтовані на експортні ринки.

Інвестиційна привабливість ІТ-сектору також визначається його здатністю генерувати валютні надходження та створювати робочі місця не лише в самій галузі, а й у суміжних сферах економіки. За даними аналітичного звіту IT Ukraine Association, загальний обсяг експорту ІТ-послуг у 2024 році склав \$6,45 млрд, що становить понад 80% від доходів сектору. Така структура доходів підкреслює високий рівень орієнтації галузі на міжнародні ринки та її важливість для валютного балансу країни [4].

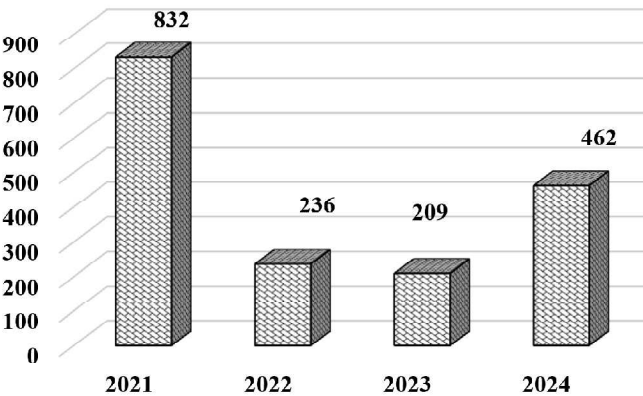

Рис. 1. Динаміка інвестицій в ІТ-сектор України, 2021—2024 рр., млн дол.

Джерело: [8].

Таблиця 3. Експорт ІТ-послуг та мультиплікативний ефект, 2022—2024 рр.

№ з/п	Показник	2022	2023	2024
1	Експорт ІТ-послуг, млрд \$	4,2	5,8	6,45
2	Кількість робочих місць (прямі + непрямі), тис.	490	605	644
3	Мультиплікатор створення робочих місць	2,6	2,7	2,7

Джерело: [6].

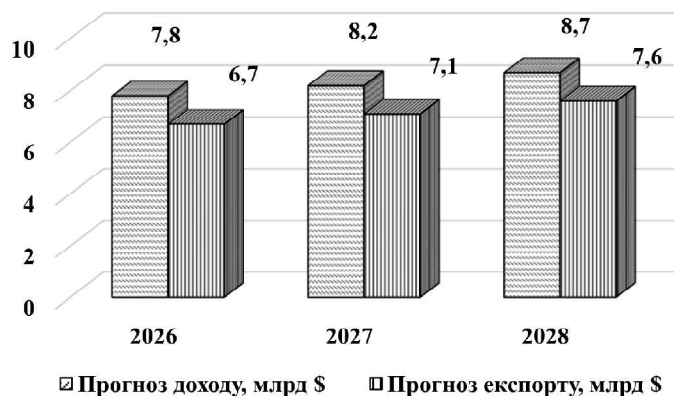

Рис. 2. Прогноз доходів та експорту ІТ-сектору України, 2026—2028 рр.

Джерело: [7].

Крім прямого впливу на економіку, ІТ-сектор має мультиплікативний ефект на зайнятість у суміжних галузях, таких як освіта, консалтинг, юридичні та бухгалтерські послуги. За оцінками експертів, на кожного ІТ-спеціаліста створюється близько 2,5—3 робочих місць у суміжних галузях, що забезпечує значний соціально-економічний ефект (табл. 3).

Як видно з таблиці, спостерігається стабільне зростання експорту ІТ-послуг протягом трьох років. Кількість робочих місць у суміжних галузях зростає пропорційно з обсягом експорту, що підкреслює соціальну значущість інвестицій у ІТ-сектор. Зростання експорту та мультиплікативний ефект підкреслюють економічну та соціальну вагу ІТ-сектору. Це створює додаткові стимули для інвесторів, оскільки вкладення в галузь забезпечують не лише фінансову віддачу, а й сприяють розвитку економіки в цілому.

Незважаючи на позитивну динаміку, ІТ-сектор стикається з низкою ризиків, що можуть впливати на інвестиційну привабливість:

1. Політичні та економічні ризики (нестабільність регуляторного середовища, коливання валютного курсу, потенційні геополітичні загрози).
2. Кадрові ризики (відтік фахівців за кордон, нестача спеціалістів у вузьких технологічних нішах).
3. Фінансові ризики (обмежений доступ до венчурного капіталу та державної підтримки стартапів) (рис. 2).

Прогнозоване зростання доходів та експорту демонструє, що сектор має потенціал для стабільного розвитку за умови стабілізації політичної та економічної ситуації. Активна підтримка держави, залучення міжнародного венчурного капіталу та розвиток продуктивних стартапів сприятимуть підвищенню інвестиційної привабливості. ІТ-сектор України поєднує високий економічний потенціал та інноваційність. Для забезпечення сталого розвитку необхідно поєднувати підтримку держави, розвиток кадрового потенціалу та активне залучення іноземних інвестицій.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Проведене дослідження підтвердило, що ІТ-сектор України є стратегічно важливою галуззю економіки, здатною генерувати значні доходи та валютні надход-

ження, а також створювати робочі місця навіть у складних політичних та економічних умовах. Загальний дохід сектору у 2024 році склав \$7,48 млрд, а експорт — \$6,45 млрд, що підкреслює його значний внесок у економічну стабільність та формування валютних надходжень. Прогнозоване відновлення частки ІТ у ВВП до 4,0—4,2% у 2025 році свідчить про стійкість галузі та її стратегічне значення для національної економіки.

Кадровий потенціал сектору, що налічує близько 302 тис. спеціалістів із високим рівнем кваліфікації, є одним із ключових факторів конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Значна частка продуктивних компаній стимулює інноваційний розвиток і підвищує привабливість галузі для венчурних інвестицій. Інвестиційна активність демонструє високу гнучкість сектору: після різкого падіння інвестицій у 2022—2023 рр. до \$209 млн у 2023 році, у 2024 році спостерігалось відновлення до \$462 млн, що підтверджує зростання довіри інвесторів і готовність вкладати капітал у перспективні проекти.

Експорт ІТ-послуг у 2024 році склав \$6,45 млрд, що свідчить про орієнтацію галузі на міжнародні ринки та її вагомий внесок у економіку країни. Мультиплікативний ефект від розвитку сектору проявляється у створенні 2,5-3 робочих місць у суміжних галузях на кожного ІТ-спеціаліста, що забезпечує значний соціально-економічний вплив та підвищує інвестиційну привабливість галузі.

Разом із тим, ІТ-сектор стикається з певними ризиками, серед яких політична та економічна нестабільність, відтік кадрів і обмежений доступ до фінансування стартапів. Проте прогнозоване зростання доходів та експорту на 2026—2028 рр. демонструє високий потенціал для стабільного розвитку та підвищення інвестиційної привабливості. Активна державна підтримка, залучення міжнародного венчурного капіталу та розвиток продуктивних стартапів є ключовими факторами, що забезпечать стійкий розвиток галузі та зміцнення її позицій на глобальному технологічному ринку.

Загалом, український ІТ-сектор поєднує економічну ефективність, інноваційність та стійкість до зовнішніх ризиків. Його подальший розвиток потребує комплексного підходу, що включає підтримку держави, розвиток кадрового потенціалу та активне залучення інозем-

них інвестицій, що дозволить підвищити інвестиційну привабливість та забезпечити довгострокову конкурентоспроможність галузі.

Література:

1. Більська О.В. Перспективи розвитку інвестиційної діяльності в Україні. Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету. 2024. № 1 (8). С. 7—13. URL: <https://econvisnyk.dstu.dp.ua/article/view/306376> (дата звернення 02.12.2025).
2. Нікольчук Ю., Лопатовська О. Інвестиційна привабливість України: основні тенденції, проблеми та ключові вектори вирішення. Innovation and Sustainability. 2023. Т. 164, № 1. DOI:10.31649/ins.2023.1.164.175 (дата звернення 02.12.2025).
3. Український ІТ-сектор у 2024: інновації, стійкість та глобальна інтеграція. IT Ukraine Association. 2025. URL: <https://itukraine.org.ua/ukrayinskij-it-sektor-u-2024-innovatsiyi-stijkist-ta-globalna-integratsiya/> (дата звернення 02.12.2025).
4. Ханенко А., Ханенко М. Тенденції розвитку та інвестиційна привабливість ІТ-сектору України. Економічні науки. 2023. № 3 (20). С. 62—74. URL: <https://heraldes.khmn.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/492> (дата звернення 02.12.2025).
5. Demishev I., Voitko S. Perspectives for attracting investment in the development of Industry 4.0 in Ukraine. Economy and Society. 2024. Vol. 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3756> (дата звернення 02.12.2025).
6. Innovation Technologies — Ukraine Invest. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/en/industries/innovation-technologies/> (дата звернення 02.12.2025).
7. IT Research Ukraine 2025: Від адаптації до перебудови. Львівський ІТ Кластер, 2025. 48 с.
8. Ukrainian IT export revenue can reach up to \$7.18B in 2023 — IT Research Ukraine. Ain.ua. URL: <https://en.ain.ua/2023/12/14/ukrainian-it-export-revenue-can-reach-up-to-7-18b-in-2023-it-research-ukraine/> (дата звернення 02.12.2025).

References:

1. Bilka, O.V. (2024), "Perspectives for the development of investment activity in Ukraine", Economic Bulletin of Dnipro State Technical University, vol. 1 (8), pp. 7—13, Available at: <https://econvisnyk.dstu.dp.ua/article/view/306376> (accessed: 02.12.2025).
2. Nikolchuk, Y., & Lopatovska, O. (2023), "Investment attractiveness of Ukraine: main trends, problems, and key vectors of development", Innovation and Sustainability, vol. 164 (1), Available at: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.164.175> (accessed: 02.12.2025).
3. IT Ukraine Association. (2025), "Ukrainian IT sector in 2024: innovation, resilience, and global integration", Available at: <https://itukraine.org.ua/ukrayinskij-it-sektor-u-2024-innovatsiyi-stijkist-ta-globalna-integratsiya/> (accessed: 02.12.2025).
4. Khanenko, A., & Khanenko, M. (2023), "Development trends and investment attractiveness of the IT sector in Ukraine", Economic Sciences, vol. 3 (20), pp. 62—74, Available at: <https://heraldes.khmn.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/492> (accessed: 02.12.2025).

5. Demishev, I., & Voitko, S. (2024), "Perspectives for attracting investment in the development of Industry 4.0 in Ukraine", Economy and Society, vol. 61, Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3756> (accessed: 02.12.2025).

6. Ukraine Invest (2025), "Innovation Technologies", Available at: <https://ukraineinvest.gov.ua/en/industries/innovation-technologies/> (accessed: 02.12.2025).

7. IT Cluster (2025), IT Research Ukraine 2025: vid adaptatsii do perebudovy [IT Research Ukraine 2025: from adaptation to restructuring], IT Cluster, Lviv, Ukraine.

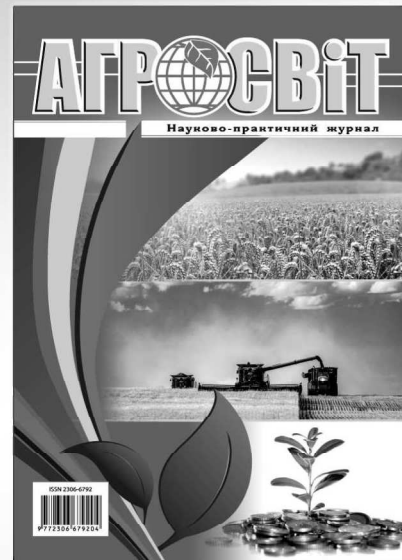
8. IT Research Ukraine (2023), "Ukrainian IT export revenue can reach up to \$7.18B in 2023", Ain.ua, Available at: <https://en.ain.ua/2023/12/14/ukrainian-it-export-revenue-can-reach-up-to-7-18b-in-2023-it-research-ukraine/> (accessed: 02.12.2025).

Стаття надійшла до редакції 23.12.2025 р.

АГРОСВІТ

<https://nauka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292